

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2567

รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดแนวทางพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
(29 กรกฎาคม 2567)

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคมที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับร่างแนวทางพื้นฐานภายใต้กฎหมายส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) โดยจะกำหนดเป้าหมายเพิ่มอัตราส่วนการใช้ Smart Agriculture ให้สูงกว่าร้อยละ 50 ภายในปี 2573 ควบคู่ไปกับการคำนึงถึงเกษตรกรขนาดเล็ก - กลาง เกษตรกรที่ทำการเกษตรในครัวเรือน เกษตรกรในพื้นที่ภูเขา และเกษตรกรผู้สูงอายุด้วย นอกจากนี้จะกำหนดให้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานร้อยละ 5 เป็นเงื่อนไขสำหรับการขอรับการสนับสนุนตามกฎหมายฯ เช่น เงินช่วยเหลือสำหรับจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำระยะยาว ฯลฯ

กฎหมายฯ ฉบับดังกล่าวผ่านความเห็นชอบในที่ประชุมสภาสัมมัญสมัยที่แล้ว และมีกำหนดมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมนี้ โดยรัฐบาลจะให้การรับรองเกษตรกรและกลุ่มผู้ผลิตที่จัดทำ “แผนดำเนินการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต” ซึ่งจะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการปรับแนวทางการผลิตเพื่อรองรับการนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรมาใช้งาน เมื่อเกษตรกรและกลุ่มผู้ผลิตได้รับการรับรองแล้ว จะได้รับการสนับสนุนทางด้านภาษีและสินเชื่อเงินทุน นอกจากนี้ จะจัดทำโครงการใหม่เกี่ยวกับการให้เงินช่วยเหลือในการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร การปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ฯลฯ

ในส่วนของแนวทางพื้นฐานซึ่งระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการขับเคลื่อน รัฐบาลจะกำหนดให้ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของแรงงานร้อยละ 5” เป็นเงื่อนไขในการรับรองแผนดำเนินการฯ ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นเงื่อนไขที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายกว่าเงื่อนไขของ “โครงการยกระดับโครงสร้างการผลิตของแหล่งผลิต” ที่กำหนดให้เพิ่มประสิทธิภาพร้อยละ 10 ขึ้นไป

ขณะเดียวกัน ในแง่ของผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่ายในการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ จะกำหนดให้การดำเนินการโดยกลุ่มผู้ผลิตหลายกลุ่มเป็น “สิ่งที่เหมาะสม” และจะกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมโยงกับผู้ให้บริการด้านการเกษตรและผู้ผลิตอาหาร

กฎหมายฯ ยังจะให้การสนับสนุนบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรอีกด้วย โดยจะให้การรับรอง “แผนดำเนินการพัฒนาและการผลิต” ที่จัดทำร่วมกันโดยบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตร ผู้ให้บริการด้านการเกษตร มหาวิทยาลัย ฯลฯ ซึ่งรัฐบาลจะให้การสนับสนุนโดยการอนุญาตให้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกขององค์กรวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติ (NARO) การให้สินเชื่อระยะยาว ฯลฯ นอกจากนี้ จะระบุสาขาที่เทคโนโลยี Smart Agriculture ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายสำคัญและให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2573

อีกทั้งกฎหมายฯ ยังกำหนดให้รัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมของระบบส่งสัญญาณ การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับ Smart Agriculture ฯลฯ ที่เป็นข้อเรียกร้องจากเกษตรกรอีกด้วย ด้านกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) มีกำหนดจะจัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก

เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะภายใต้คณะกรรมการนโยบายอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ในปี 2565 ผักร้อยละ 70 มีพื้นที่การผลิตลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ (30 กรกฎาคม 2567)

จากข้อมูลพบว่าในบรรดาผักสำคัญที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่นทั้งหมด 48 ชนิด มีผักจำนวน 32 ชนิดที่พื้นที่การผลิตในปี 2565 ลดลงต่ำสุดในประวัติการณ์ หรือคิดเป็นร้อยละ 70 ของผักทั้งหมด และในจำนวนดังกล่าว มี 16 ชนิดที่พื้นที่การผลิตลดลงต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของช่วงที่เคยมีพื้นที่การผลิตสูงสุด เนื่องจากจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตลดลงประกอบกับเกษตรกรมีอายุสูงขึ้น

หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News ประมวลข้อมูลจากสถิติจนถึงปี 2565 ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) โดยเลือกรายการดังนี้ 1) “ผักสำคัญที่ MAFF กำหนด” ซึ่งเป็นผักที่มีปริมาณการบริโภคจำนวนมากและเป็นผักที่ขาดไม่ได้สำหรับการใช้ชีวิตของประชาชน จำนวน 14 ชนิด และ 2) “ผักที่กำหนดเป็นพิเศษ” ซึ่งเป็นผักที่มีความสำคัญรองลงมาจาก “ผักสำคัญที่ MAFF” กำหนด จำนวน 34 ชนิด รวมทั้งสิ้น 48 ชนิด

ในบรรดา “ผักสำคัญที่ MAFF กำหนด” ผักที่พื้นที่การผลิตในปี 2565 ลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์มีจำนวน 9 ชนิด ในจำนวนดังกล่าว ผักที่มีอัตราการลดลงสูงที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงที่มีพื้นที่การผลิตสูงสุด ได้แก่ ผักญี่ปุ่น (Satoimo) โดยลดลงร้อยละ 70 เมื่อเทียบกับปี 2516 ความต้องการบริโภคในครัวเรือนที่ลดลงส่งผลให้ปริมาณการผลิตลดลง รองลงมาได้แก่ มะเขือ (ลดลงร้อยละ 68 เมื่อเทียบกับปี 2516) แตงกวา (ลดลงร้อยละ 65 เมื่อเทียบกับปี 2516) ผักกาดขาว (ลดลงร้อยละ 65 เมื่อเทียบกับปี 2516) และหัวไชเท้า (ลดลงร้อยละ 63 เมื่อเทียบกับปี 2516) และในจำนวนผัก 9 ชนิด ผักที่มีพื้นที่การผลิตลดลงมากกว่า 10,000 เฮกตาร์ (หรือ 62,500 ไร่) เมื่อเทียบกับช่วงที่มีพื้นที่การผลิตสูงสุด ได้แก่ หัวไชเท้า ลดลง 47,900 เฮกตาร์ (หรือ 299,375 ไร่) ผักกาดขาว ลดลง 29,200 เฮกตาร์ (หรือ 182,500 ไร่) ผักญี่ปุ่น ลดลง 23,100 เฮกตาร์ (หรือ 144,375 ไร่) แตงกวา ลดลง 18,430 เฮกตาร์ (หรือ 115,187.5 ไร่) และมะเขือ ลดลง 17,150 เฮกตาร์ (หรือ 107,187.5 ไร่) ผักที่มีความจำเป็นต้องใช้แรงงานมากลดลงอย่างเห็นได้ชัด

ในส่วน of “ผักที่กำหนดเป็นพิเศษ” ผักที่พื้นที่การผลิตในปี 2565 ลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์มีจำนวน 23 ชนิด ผักที่มีอัตราการลดลงสูงที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงที่มีพื้นที่การผลิตสูงสุด ได้แก่ ต้นหอม Wakegi (ลดลงร้อยละ 95 เมื่อเทียบกับปี 2521) และผักที่มีพื้นที่การผลิตลดลงมากกว่า 10,000 เฮกตาร์ (หรือ 62,500 ไร่) ได้แก่ มันเทศ ข้าวโพดหวาน เมล่อน และแตงโม

พื้นที่การผลิต “ผักสำคัญที่ MAFF กำหนด”

ชนิด	พื้นที่การผลิตในปี 2565 (เฮกตาร์)	ปีที่มีพื้นที่การผลิตสูงสุด	อัตราการลด (ร้อยละ)
หัวไชเท้า	28,100	2516	-63
แครอท	16,500	2528	-34
มันฝรั่ง	71,400	2516	-51
เผือกญี่ปุ่น	10,100	2516	-70
ผักกาดขาว	16,000	2516	-65
กะหล่ำปลี	33,900	2524	-22
ผักโขม	18,900	2531, 2532	-31
ผักกาดหอม	19,900	2534	-13
ต้นหอม	21,800	2516, 2542	-14
หอมหัวใหญ่	25,200	2528	-18
แตงกวา	9,770	2516	-65
มะเขือ	7,950	2516	-68
มะเขือเทศ	11,200	2523	-42
พริกหยวก	3,170	2525	-34

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ปริมาณข้าวสำหรับบริโภคในสต็อกเอกชน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 คิดเป็น 1.56 ล้านตัน ต่ำสุด
เป็นประวัติการณ์ (31 กรกฎาคม 2567)

เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ปริมาณ
สต็อกข้าวเอกชน ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งจะเป็นดัชนีบ่งชี้สถานการณ์อุปสงค์อุปทานข้าวสำหรับบริโภค
(Table Rice) โดยคิดเป็น 1.56 ล้านตัน ลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่มีการเก็บสถิติในปี 2542
เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัดส่งผลให้สัดส่วนข้าวเต็มเมล็ดลดลง ประกอบกับปริมาณการบริโภคขยายตัว
ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวสูงอย่างต่อเนื่อง

ในวันเดียวกัน MAFF ได้มีการรายงานตัวเลขดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายอาหาร
การเกษตร และพื้นที่ชนบทซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีว่าการ MAFF ซึ่งตัวเลข 1.56 ล้านตัน
ต่ำกว่าเกณฑ์ที่เหมาะสม หรือ 1.80 – 2.00 ล้านตัน

MAFF ระบุว่า ปริมาณความต้องการข้าวสำหรับบริโภคในช่วงเดือนกรกฎาคม 2566 - มิถุนายน 2567
คิดเป็น 7.02 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 110,000 ตันเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า เนื่องจากราคาข้าวปรับตัว
เพิ่มขึ้นน้อยกว่าขนมปังและอาหารประเภทเส้น ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมาปริมาณความต้องการข้าวสำหรับบริโภค

มีแนวโน้มลดลงปีละ 100,000 ตัน ดังนั้น นับเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี ที่ปริมาณความต้องการข้าวสำหรับบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ปริมาณความต้องการข้าวที่ขยายตัวส่งผลให้ปริมาณข้าวในสต็อกลดลง โดย MAFF คาดการณ์ปริมาณความต้องการข้าวสำหรับบริโภคในช่วงเดือนกรกฎาคม 2567 - มิถุนายน 2568 คิดเป็น 6.73 ล้านตัน กรณีปริมาณผลผลิตข้าวปี 2567 เทียบเท่าปีปกติ จะส่งผลให้สต็อกข้าว ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2568 คิดเป็น 1.52 ล้านตัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรฯ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 (31 กรกฎาคม 2567)

จากข้อมูลสถิติการนำเข้าในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567 เผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคมที่ผ่านมาพบว่า ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ญี่ปุ่นนำเข้าผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้ปริมาณผลผลิตในประเทศลดลง ราคาปรับตัวสูงขึ้น ตลาดมีความต้องการสินค้าผักนำเข้าทดแทนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกะหล่ำปลีซึ่งขยายตัวเป็น 2 เท่า ในส่วนของผลไม้พบว่า ผลไม้นำเข้าหลายรายการมีราคาปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ปริมาณนำเข้าแอปเปิลเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 เนื่องจากการผลิตในประเทศได้ผลผลิตไม่ดี ด้านเนื้อสัตว์พบว่า ปริมาณนำเข้าเนื้อโคและเนื้อสุกรลดลงเนื่องจากเงินเยนที่อ่อนค่าส่งผลให้ราคาซื้อขายปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ ปริมาณนำเข้าเนื้อไก่ขยายตัวเนื่องจากความต้องการปรับตัวสูงขึ้น

ผัก อุณหภูมิที่ต่ำในช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิและฝนที่ตกต่อเนื่องส่งผลให้ผลผลิตผักในประเทศลดลง ราคาปรับตัวสูงขึ้น ปริมาณนำเข้าผักจากต่างประเทศจึงขยายตัว ผักที่มีปริมาณนำเข้าขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ กะหล่ำปลี เนื่องจากราคากะหล่ำปลีในประเทศปรับตัวสูงขึ้นในช่วงวันหยุดยาวซึ่งเป็นช่วงที่ตลาดต้องการสินค้า ปริมาณเข้าสู่การแปรรูปไม่เพียงพอ โดยปริมาณนำเข้าในเดือนพฤษภาคมเพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่าเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า และปริมาณในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2567 ขยายตัวเป็น 2 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2566 ขณะที่ ผักกาดขาวก็มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่า เนื่องจากเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน ในส่วนของแครอท ปริมาณการผลิตในประเทศยังคงอยู่ในเกณฑ์ต่ำต่อเนื่อง ราคาแครอทขนาดใหญ่ไซส์ 2L ที่นำเข้าจากต่างประเทศมีราคาสูง ส่งผลให้ปริมาณนำเข้าในช่วงเดือนมีนาคม - มิถุนายน 2567 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 - 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า และปริมาณนำเข้าในภาพรวมครึ่งปีแรกเพิ่มขึ้นร้อยละ 24 สำหรับหอมหัวใหญ่ มีหลายช่วงที่ปริมาณผลผลิตในประเทศไม่แน่นอน ตลาดจึงมีความต้องการหอมหัวใหญ่นำเข้าอย่างต่อเนื่อง ปริมาณนำเข้าในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ขยายตัวร้อยละ 16 สำหรับผักนำเข้าชนิดอื่นที่นำเข้าจากประเทศอื่นนอกเหนือจากจีน ได้แก่ ฟักทอง พบว่า ปริมาณนำเข้าจากนิวซีแลนด์ฟื้นตัวจากพายุไต้ฝุ่น ส่งผลให้ปริมาณนำเข้าในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 48 อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ปริมาณในสต็อกมีจำนวนเพิ่มขึ้น ราคาจึงปรับตัวลดลง ปริมาณนำเข้าลดลงครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และราคาลดลงร้อยละ 25

ผลไม้ ปริมาณนำเข้าสับปะรดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณนำเข้าจากฟิลิปปินส์ลดลงเล็กน้อยเนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวนส่งผลให้ผลผลิตไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ปริมาณนำเข้าจากไต้หวันขยายตัวร้อยละ 14 เนื่องจากเริ่มเป็นที่รู้จักในตลาดญี่ปุ่น ส่งผลให้ปริมาณนำเข้าในภาพรวมขยายตัว ในส่วนของแอปเปิลมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 58 เนื่องจากการผลิตในประเทศได้ผลผลิตไม่ดี ชูเปเปอร์มาร์เก็ตต้องการแอปเปิลนำเข้ามาทดแทน ด้านกีวี่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เนื่องจากการนำเข้าจากนิวซีแลนด์ฟื้นตัว ทั้งนี้ ปกติแล้วในช่วงเดือนมกราคมของทุกปีกีวี่ที่ผลิตในประเทศจะเป็นสินค้าหลักในตลาด แต่ในปีนี้นี้กีวี่ที่ผลิตในประเทศมีขนาดผลเล็ก และมีจำนวนน้อย ส่งผลให้มีการนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา ฯลฯ สำหรับบ๊องุ่นมีปริมาณนำเข้าลดลงร้อยละ 13 เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันราคากับผู้นำเข้าของจีนได้ ราคาปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 23 เนื่องจากเงินเยนอ่อนค่า

เนื้อสัตว์ ปริมาณนำเข้าเนื้อวัวคิดเป็น 271,971 ตัน ลดลง 715 ตัน หรือลดลงร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า เนื้อวัวจากสหรัฐฯ มีราคาสูงเนื่องจากเงินเยนอ่อนค่าและต้นทุนค่าอาหารสัตว์ปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับภัยแล้งส่งผลให้ปริมาณการผลิตลดลง ผู้ประกอบการนำเข้าหันไปนำเข้าเนื้อวัวจากออสเตรเลียที่มีราคาถูกทดแทน ในส่วนของเนื้อสุกรมีปริมาณนำเข้า 485,793 ตัน ลดลง 10,492 ตัน หรือลดลงร้อยละ 2.1 การจำกัดเส้นทางการขนส่งส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งปรับตัวสูงขึ้นประกอบกับเงินเยนอ่อนค่า ปริมาณการนำเข้าจากสหภาพยุโรปจึงลดลง ด้านเนื้อไก่มีปริมาณนำเข้า 317,392 ตัน เพิ่มขึ้น 21,535 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 และเนื้อไก่แปรรูปมีปริมาณนำเข้า 236,384 ตัน เพิ่มขึ้น 14,356 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 การนำเข้าจากบราซิลที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไข้หวัดนกเมื่อปีที่ผ่านมาเริ่มฟื้นตัว ประกอบกับผู้บริโภคญี่ปุ่นมีแนวโน้มประหยัดค่าใช้จ่ายจึงหันมาเลือกบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีราคาถูกกว่า

ปริมาณนำเข้าผักและผลไม้ของญี่ปุ่นในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน 2567

(เฉพาะรายการที่มีการนำเข้าจากไทย)

รายการ	ปริมาณ (ตัน)	ราคา (เยน/กก.)	ร้อยละเมื่อเปรียบเทียบกับ ม.ค. - มิ.ย. 66 (%)		ปริมาณแยกรายประเทศ (ตัน)
			ปริมาณ	ราคา	
ชิง	7,806	227	100	91	จีน 7,549 ไทย 257
มะม่วง	3,566	711	78	119	เม็กซิโก 1,065 ไทย 1,032

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว